

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอน และวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 ปีการศึกษา 2553 จำนวนทั้งสิ้น 2,678 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของ เกรจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 149) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน แล้วทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

รายละเอียดของประชากร และกลุ่มตัวอย่างปรากฏ ตามตาราง 3.1 ดังนี้

ตาราง 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
นางรอง	65	706	88
หนองกี่	38	406	51
ละหานทราย	37	440	55
ปะคำ	20	262	34
หนองหงส์	33	319	40
โนนสุวรรณ	11	132	18
โนนดินแดง	13	153	19
เฉลิมพระเกียรติ	20	260	33
รวม	237	2,678	338

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ ใช้วัดพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา แบบมุ่งงาน และแบบมุ่งสัมพันธ์ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีการปฏิบัติเสมอ
4	มีการปฏิบัติบ่อยครั้ง
3	มีการปฏิบัติบางครั้ง
2	มีการปฏิบัตินานๆ ครั้ง
1	ไม่มีการปฏิบัติเลย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์บุรีรัมย์ เขต 3 ใน 6 ด้าน จำนวน 30 ข้อ ดังนี้

1. ด้านความสำเร็จของงาน จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการได้รับการยอมรับนับถือจำนวน 5 ข้อ
3. ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านเงินเดือน จำนวน 4 ข้อ
5. ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่ง จำนวน 6 ข้อ
6. ด้านสภาพการทำงาน จำนวน 5 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	มีความพึงพอใจมาก
3	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	มีความพึงพอใจน้อย
1	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสาร เกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แล้วพิจารณาเป็นข้อคำถามขึ้น มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมภาวะผู้นำและภาวะผู้นำ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
2. นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ได้คำถามที่ครอบคลุม สมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบแก้ไข จากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทำการตรวจสอบ มาปรับปรุงแก้ไข และเสนอ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย
 - 4.1 นายสุรศักดิ์ ชัยรัมย์ วุฒิกการศึกษา ร.ป.ม. สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (นโยบายสาธารณะ) ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านแท่นบัลลังก์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษา
 - 4.2 นายชนะพันธ์ อันติ วุฒิกการศึกษา ศศ.ม. สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้าน โลกยางหนองตาดี ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
 - 4.3 นางวิรมณ มงคลสังข์ วุฒิ ศศ.ม. สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรี เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย
5. นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข
6. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมภาวะผู้นำเท่ากับ .9570 และความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเท่ากับ 0.9066 ซึ่งมีค่าสูงและผ่านเกณฑ์
7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขมนตรีเขต 3 ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 เพื่อขออนุญาตให้ครูผู้สอนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถาม
2. นำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พร้อมแบบสอบถามส่งไปยังโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง นัดหมาย วัน เวลา ในการไปเก็บข้อมูลภายใน 2 สัปดาห์
3. ผู้วิจัยไปติดตามด้วยตนเองเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนมา
4. แบบสอบถามจำนวน 338 ฉบับ เก็บรวบรวมได้จำนวน 338 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการจัดกระทำข้อมูล แล้วนำไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
 2. การศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งงานและแบบมุ่งสัมพันธ์ของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์บุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
 3. ศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
- โดยมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้กำหนดขอบข่ายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด . 2545 : 163)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ / มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ / มีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ / มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ / มีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ / มีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_x) แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดค่าสถิติระดับนัยสำคัญ .05

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) การแปลความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) มีดังนี้ (ถัดดาวลัย เกษมเนตร. ม.ป.ป. : 12)

ค่า (r_{xy}) 0 ถึง .20 ความหมาย มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

ค่า (r_{xy}) .20 ถึง .40 ความหมาย มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อย

ค่า (r_{xy}) .40 ถึง .60 ความหมาย มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่า (r_{xy}) .60 ถึง .80 ความหมาย มีความสัมพันธ์กันสูง

ค่า (r_{xy}) .80 ถึง 1.00 ความหมาย มีความสัมพันธ์กันสูงมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) มีสูตรดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2538 : 58)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทนค่า ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทนค่า ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n แทนค่า จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีสูตรดังนี้

(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2545 : 58)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$	แทนค่า	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X^2$	แทนค่า	ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทนค่า	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
N	แทนค่า	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 171)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทนค่า	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
k	แทนค่า	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
$\sum S_i^2$	แทนค่า	ผลรวมความแปรปรวนเป็นรายข้อ
S^2	แทนค่า	ความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานของครู โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 314)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - \sum X\sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนชุด X กับชุด Y
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนชุด Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University